

ЗАКЛЮЧНИЙ ЗВІТ

про результати виконання регіональної програми розвитку малого та середнього підприємництва у Кіровоградській області на 2016-2018 роки

1. Основні дані

Розробка проекту регіональної програми розвитку малого та середнього підприємництва Кіровоградської області на 2016-2019 роки здійснювалася відповідно до розпорядження голови облдержадміністрації від 03 вересня 2015 року №339-р.

Регіональна програма розвитку малого та середнього підприємництва у Кіровоградській області на 2016-2018 роки (далі – Програма) затверджена рішенням обласної ради від 25 березня 2016 року №42.

Для організації виконання та контролю за виконанням Програми видано розпорядження голови облдержадміністрації від 10 травня 2016 року №194-р. Розпорядженням визначено відповідальних виконавців Програми, механізм контролю за ходом її виконання і терміни звітності про хід її виконання.

Основна мета Програми - створення сприятливих умов для сталого розвитку малого і середнього підприємництва на забезпечення режиму максимального сприяння створенню та діяльності малого і середнього підприємництва, усунення обмежень, що стримують розвиток підприємницької діяльності.

Програма реалізовувалася протягом 2016-2018 років.

2. Виконання завдань і заходів

Програмою передбачено комплекс завдань, серед яких, зокрема, забезпечення:

публічності під час прийняття регуляторних актів у сфері господарської діяльності ;

конструктивної взаємодії влади та бізнесу;

проведення дерегуляції, спрямованої на максимальне зменшення фінансових і часових витрат підприємців;

дотримання правових та організаційних засад під час отримання суб'єктами підприємницької діяльності адміністративних послуг (децентралізація);

стимулювання розвитку підприємницької діяльності шляхом надання фінансово-кредитної підтримки суб'єктам підприємництва;

залучення коштів міжнародних фондів і програм технічної допомоги для підвищення ефективності діяльності суб'єктів малого та середнього підприємництва;

популяризація позитивних прикладів і досвіду успішних підприємців;

підвищення фахового та менеджерського рівня працівників сфери малого та середнього підприємництва;

залучення суб'єктів малого і середнього бізнесу до виставкової діяльності, інших заходів, спрямованих на просування їх продукції, підтримка власного товаровиробника;

здійснення професійної орієнтації незайнятого населення на самозайнятість, організація навчання основам підприємницької діяльності тощо.

Заключний звіт про стан виконання завдань і заходів регіональної програми розвитку малого та середнього підприємництва у Кіровоградській області на 2016-2018 роки додається.

3. Оцінка ефективності виконання

Аналізуючи виконання завдань та заходів Програми, можна зробити висновок, що основна мета Програми частково досягнута.

За період дії Програми виконання переважної більшості заходів, передбачених Програмою, здійснювалася у межах кошторису на утримання виконавців.

Протягом 2016-2018 років з місцевих бюджетів на фінансування видатків з підтримки підприємництва спрямовано понад 4,6 млн. грн., у т.ч. на фінансову підтримку бізнес-проектів суб'єктів підприємництва, а також на матеріально - технічне забезпечення ЦНАПів, виготовлення друкованої продукції, утримання інфраструктури підтримки підприємництва тощо.

Кошти, отримані з усіх джерел фінансування використані за призначенням.

Зокрема, суб'єктам малого бізнесу протягом 2016 - 2018 років для реалізації інвестиційних бізнес-проектів надано фінансову підтримку у сумі майже 3,8 млн. грн. (у т.ч. 2,3 млн. грн. - кошти обласного бюджету, 0,75 млн. грн. - кошти місцевих бюджетів).

На конкурсних засадах було відібрано та профінансовано 16 бізнес-проектів. У результаті їх впровадження створено 21 робоче місце.

Фермерським господарствам області для компенсації відсоткових ставок по банківських кредитах з державного бюджету надано майже 18,5 млн. грн.

За рахунок коштів Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття протягом 2016-2017 років та січня – вересня 2018 року: започаткували власну справу 241 безробітний (після отримання одноразової виплати по безробіттю у сумі понад 4,5 млн. грн.); суб'єктам підприємництва компенсовані витрати за працевлаштування 554 зареєстрованих безробітних на нові робочі місця, згідно із Законом України "Про зайнятість населення".

Функціонують 3 фонди підтримки підприємництва, які створені за участі органів місцевого самоврядування: Регіональний фонд підтримки підприємництва в області; міський фонд підтримки підприємництва в м. Олександрії; регіональний фонд підтримки підприємництва в Олександрійському районі.

4. Фінансування

Фінансування Програми здійснювалося за рахунок державного, обласного, місцевих бюджетів, інших джерел фінансування, не заборонених чинним законодавством.

Обсяг коштів, виділених на виконання заходів Програми наведено у таблиці.

(тис. грн.)

№ з/п	Джерела фінансування	Етапи виконання програми						Усього витрат на виконання Програми	
		2016 рік		2017 рік		2018 рік		перед-бачено	фактично виконано
		перед-бачено	фактично виконано	перед-бачено	фактично виконано	перед-бачено	фактично виконано		
1.	Обсяг ресурсів, усього, у т.ч:	1975,0	14771,5	2705,0	12341,6	3015,0	2081,3*	7695,0	29194,4
1.1	державний бюджет **	-	13133,4	-	10135,3	-	655,3*	-	23924,0
1.2	обласний бюджет	770,0	549,8	1050,0	850,0	1150,0	400,0*	2970,0	1799,8
1.3	місцеві бюджети	870,0	611,9	1200,0	1053,4	1300,0	614,2*	3370,0	2279,5
1.4	кошти не бюджетних джерел	335,0	476,4	455,0	302,9	565,0	411,8*	1355,0	1191,1

* Дані станом на 01 жовтня 2018 року.

** Кошти Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття, Українського державного фонду підтримки фермерських господарств.

5. Оцінка кінцевих результатів

Комплекс заходів, передбачених Програмою щодо підтримки підприємництва, мав позитивний вплив на розвиток малого і середнього підприємництва.

Серед результатів виконання Програми є:

1) збільшення кількості малих підприємств з 6858 одиниць - у 2016 році до 7406 одиниць – у 2017 році;

2) покращення результатів фінансово-господарської діяльності, зокрема:
збільшення кількості зайнятих працівників на малих і середніх підприємствах: у 2016 році – 88,9 тис. осіб, у 2017 році – 89,9 тис. осіб;
збільшення обсягу реалізованої продукції (товарів, послуг) малими і середніми підприємствами: у 2016 році – 69,9 млн. грн., у 2017 році – 77,1 млн. грн.;

збільшення суми податкових надходжень до бюджетів усіх рівнів від діяльності суб'єктів МСП: у 2016 році – 5587,1 млн. грн., у 2017 році – 7464 млн. грн. Це складає понад 90% у загальних обсягах надходжень;

3) МСП розвивається майже в усіх галузях господарського комплексу області.

При цьому, найбільша частка загальної кількості малих і середніх підприємств протягом 2016-2017 років була зосереджена у сферах сільського господарства (понад 43%), торгівлі (майже 20%), промисловості (11%);

4) розширено інфраструктуру підтримки підприємництва:

у рамках Грантової ініціативи EU4Business за підтримки Європейського Союзу та ЄБРР в Україні створено Центр підтримки бізнесу, який працює на базі Кіровоградської регіональної торгово-промислової палати;

створено Агенцію регіонального розвитку Кіровоградської області;

на базі Центральноукраїнського національного технічного університету працює національний контактний пункт за напрямком "Малі та середні підприємства" у рамках Рамкової програми ЄС з досліджень та інновацій "Горизонт 2020".

За результатами:

"Щорічної оцінки ділового клімату 2016" (Annual Business Climate Assessment, ABCA), яку проведено експертами Програми USAID "Лідерство в економічному врядуванні", Кіровоградська область за показником "Регіональний індекс ділового клімату" має 12 місце серед 25 регіонів;

моніторингу соціально-економічного розвитку регіонів за напрямом "Розвиток малого та середнього підприємництва" область у 2017 році покращила результат на 3 позиції у порівнянні з 2016 роком і зайняла 3 місце серед 25 регіонів.

6. Заключний висновок

Структурними підрозділами облдержадміністрації, райдержадміністраціями, органами місцевого самоврядування, територіальними органами міністерств та відомств України в області за безпосередньої участі громадських організацій підприємців забезпечено вжиття заходів щодо виконання регіональної програми розвитку малого і середнього підприємництва у Кіровоградській області на 2016 - 2018 роки.

Для забезпечення реалізації в області державної політики з питань розвитку підприємництва:

а) діють розпорядження голови облдержадміністрації від 11 квітня 2018 року № 209-р "Про забезпечення реалізації державної регуляторної політики в області" та від 31 травня 2018 року № 400-р "Про стан та основні завдання з виконання повноважень щодо сприяння розвитку малого бізнесу в області";

б) розглянуто на щотижневій апаратній нараді питання:

про стан здійснення державної регуляторної політики в області, за результатами якої видано протокольне доручення голови облдержадміністрації від 16 березня 2018 року № 01-26/32/0.1;

про стан та основні завдання з виконання повноважень щодо сприяння розвитку малого бізнесу в області, за результатами якої видано протокольне доручення голови облдержадміністрації від 25 травня 2018 року № 01-26/69/0.1;

в) стан реалізації в області державної регуляторної політики на місцевому рівні обговорено під час засідання "за круглим столом" у Кіровоградському обласному відділенні УСПП;

г) проведено нараду щодо забезпечення реалізації в області Закону України "Про адміністративні послуги", за результатами якої видано доручення заступника голови облдержадміністрації від 10 квітня 2018 року № 01-15/73/0.4;

д) взято участь у семінарі для державних службовців, посадових осіб органів місцевого самоврядування на тему "Актуальні питання державної регуляторної політики".

Звіти про стан виконання Програми розміщено на офіційних сайтах облдержадміністрації, департаменту економічного розвитку і торгівлі облдержадміністрації, сайті "Кіровоградщина бізнесова", надавались Кіровоградській обласній раді, Міністерству економічного розвитку і торгівлі України.

Розроблено та подано до Кіровоградської обласної ради проект регіональної програми розвитку малого та середнього підприємництва у Кіровоградській області на 2019-2021 роки.

Додаток: на 16 арк. в 1 прим.

**Директор департаменту економічного
розвитку і торгівлі облдержадміністрації**

Н.РАХУБА

Додаток
до Заключного звіту про результати
виконання регіональної програми
розвитку малого та середнього
підприємництва у Кіровоградській
області на 2016-2018 роки

ДОВІДКА

про стан виконання регіональної програми розвитку малого і середнього підприємництва у Кіровоградській області на 2016 - 2018 роки

Регіональна програма розвитку малого і середнього підприємництва у Кіровоградській області на 2016-2018 роки (далі – Програма) затверджена рішенням Кіровоградської обласної ради від 25 березня 2016 року № 42.

З метою організації виконання та контролю за виконанням Програми видано розпорядження голови облдержадміністрації від 10 травня 2016 року №194-р, яким визначено відповідальних виконавців Програми, механізм контролю за станом її виконання і звітності про хід її реалізації.

Програму розміщено на офіційних веб-сайтах облдержадміністрації, департаменту економічного розвитку і торгівлі облдержадміністрації, сайті "Кіровоградщина бізнесова".

Облдержадміністрацією, райдержадміністраціями, територіальними органами міністерств і відомств України в області, органами місцевого самоврядування вжито комплекс заходів, спрямованих на забезпечення реалізації завдань, визначених Програмою.

Результати виконання основних завдань Програми

Для забезпечення виконання завдань Програми за напрямом "Вдосконалення нормативно-правового регулювання у сфері підприємницької діяльності" вжито комплекс заходів, спрямованих на зменшення втручання державних органів та органів місцевого самоврядування у підприємницьку діяльність.

Видано розпорядження голови облдержадміністрації від 11 квітня 2018 року №209-р "Про забезпечення реалізації державної регуляторної політики в області", яким визначено конкретні завдання відповідальним виконавцям із забезпечення державної регуляторної політики.

Створено умови для участі суб'єктів господарювання, громадських організацій підприємців у розробці та обговоренні проектів регуляторних актів (розпоряджень голови облдержадміністрації, рішень органів місцевого самоврядування), аналізів регуляторного впливу, виконання заходів з відстеження результативності регуляторних актів. Це дозволило розробникам проектів регуля-

торних актів досліджувати та враховувати зауваження суб'єктів господарювання, на яких безпосередньо поширюватиметься дія регуляторного акта.

Облдержадміністрацією, райдержадміністраціями, органами місцевого самоврядування, на виконання статті 7 Закону України "Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності", щорічно затверджуються плани діяльності з підготовки проектів регуляторних актів, які оприлюднено на офіційних веб-сайтах у відповідних рубриках "Регуляторна політика".

З 01 липня 2017 року згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 07 червня 2017 року №394 "Про внесення змін у додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 25 грудня 1996 року №1548 та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України" скасовано повноваження обласних державних адміністрацій щодо регулювання (встановлення фіксованих та граничних рівнів цін (тарифів), торговельних (постачальницько-збутових) надбавок, нормативів рентабельності, запровадження обов'язкового декларування зміни) цін і тарифів на окремі види продукції, товарів і послуг.

Розпорядженням голови облдержадміністрації від 24 липня 2017 року №360-р визнано такими, що втратили чинність, 4 розпорядження голови облдержадміністрації, які регулювали питання плати за проживання у гуртожитках, цін на основні продовольчі товари та на дитяче харчування, тарифи на інвентаризацію нерухомого майна.

На даний час діє 5 регуляторних актів – розпоряджень голови облдержадміністрації, які регулюють питання:

надбавок та нормативу рентабельності при реалізації паливно-енергетичних ресурсів, що відпускаються населенню (40% до ціни придбання з урахуванням витрат на перевезення вугілля);

нормативу рентабельності на газ скраплений, що відпускається населенню (на рівні 5% до економічно обґрунтованих витрат суб'єктів господарювання);

цін на продукцію громадського харчування, що реалізується в закладах освіти (не вище 40% до ціни придбання);

тарифів на проведення обов'язкового профілактичного наркологічного огляду (25,86 грн./за 1 огляд);

видачі дозволу на розміщення зовнішньої реклами поза межами населених пунктів в області.

Всі регуляторні акти розміщені на офіційному веб-сайті облдержадміністрації у рубриці "Регуляторна політика та підприємництво".

Протягом 2016-2018 років місцевими радами міст обласного значення прийнято 49 регуляторних актів.

Для визначення досягнення цілей, задекларованих при прийнятті регуляторних актів, облдержадміністрацією, райдержадміністраціями, міськвиконкомами проведені відстеження результативності їх дії.

План - графіки проведення заходів з відстеження результативності дії прийнятих регуляторних актів розміщено на офіційних веб-сайтах облдержадміністрації, райдержадміністрацій, міськвиконкомів.

Так, протягом 2016-2018 років проведено:

10 відстежень результативності дій регуляторних актів – розпоряджень голови облдержадміністрації, за результатами яких підготовлені звіти щодо відповідності регуляторних актів принципам державної регуляторної політики. Дані регуляторні акти визнані ефективними і продовжують діяти.

Звіти розміщені на офіційному веб-сайті облдержадміністрації у рубриці "Регуляторна політика та підприємництво" та направлені Державній регуляторній службі України;

121 відстеження результативності дій регуляторних актів – рішень місцевих рад міст обласного значення.

Протягом 2016-2018 років надавалася інформаційно - консультативна допомога розробникам регуляторних актів.

На базі державного навчального закладу "Центр перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ та організацій облдержадміністрації" для посадових осіб райдержадміністрацій та органів місцевого самоврядування проведено 3 семінари з питань реалізації державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності.

За ініціативою облдержадміністрації спільно з Сектором Державної регуляторної служби України в Кіровоградській області для представників органів місцевого самоврядування, об'єднаних територіальних громад районів організовано проведення навчальних семінарів з питань регуляторної політики, методології застосування аналізу регуляторного впливу та М-тесту, регуляторної діяльності органів місцевого самоврядування у частині прийняття рішень органами місцевого самоврядування про встановлення місцевих податків і зборів, дотримання вимог Закону України "Про засади державної

регуляторної політики у сфері господарської діяльності". Протягом 2017- 2018 років проведено 45 навчальних семінарів.

У 2018 році облдержадміністрацією організовано та проведено роботу з перегляду регуляторних актів місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування з метою визначення ефективності цих актів, необхідності скасування або внесення до них змін.

За результатами проведеної роботи органами місцевого самоврядування:

активізована робота щодо дотримання вимог Закону при прийнятті рішень, які спрямовані на правове регулювання господарських відносин із суб'єктами господарювання;

до Державної регуляторної служби України у 2017-2018 роках подано відповідно 409 та 405 проектів нормативно-правових актів, що містили ознаки регуляторних актів, для отримання пропозицій та зауважень.

Стан реалізації державної регуляторної політики в Кіровоградській області було розглянуто 12 березня 2018 року на щотижневій апаратній нараді голови облдержадміністрації.

Згідно з рейтингом Державної регуляторної служби України, який оприлюднено в Аналітичному звіті за 2017 рік, серед інших регіонів України область займає:

у частині здійснення державної регуляторної політики облдержадміністрацією і райдержадміністраціями загальне 7 місце (за 2016 рік – 16 місце);

у частині здійснення державної регуляторної політики органами місцевого самоврядування області за показником рівня їх активності область займає 2-3 місця (серед міських рад - 3 місце, серед селищних рад – 3 місце, серед сільських рад – 2 місце).

Стан реалізації в області державної регуляторної політики на місцевому рівні обговорено під час засідання за "круглим" столом у Кіровоградському обласному відділенні УСПП (20 березня 2018 року).

У рамках виконання програмних завдань щодо досягнення балансу інтересів держави та бізнесу, налагодження ефективної співпраці влади і бізнесу вжито наступні заходи.

Оновлено склади дорадчих органів, утворених при облдержадміністрації:

Наглядової ради Регіонального фонду підтримки підприємництва в області, у складі якої є представники бізнесу (розпорядження голови Кіровоградської

обласної ради та голови облдержадміністрації від 23 вересня 2016 року №243-гр/401-р;

обласної ради підприємців (розпорядження голови облдержадміністрації від 22 січня 2018 року №22-р).

Протягом 2016-2018 років:

організовано проведення засідання координаційної ради з питань розвитку підприємництва при облдержадміністрації, на яких розглянуті питання: про підтримку малого і середнього підприємництва в області; про результати введення в дію нормативно-правових актів, які набули чинності з 01 січня 2017 року; про хід виконання регіональної програми розвитку малого і середнього підприємництва в області; про вимоги законодавства у сфері інтелектуальної власності та методи захисту майнових прав від протиправних дій рейдерів;

відбулися засідання Наглядової ради Регіонального фонду підтримки підприємництва в області (далі - РФПП), на яких: в. о. директора РФПП звітував про результати роботи фонду; розглядалися питання фінансової допомоги суб'єктам підприємництва, у тому числі, відповідно до основних пріоритетів регіонального розвитку визначено напрямки надання фінансової підтримки, а саме: переробка сільськогосподарської продукції, розвиток овочівництва, садівництва, підтримка сільського зеленого туризму тощо.

Департаментом економічного розвитку і торгівлі облдержадміністрації координується робота і налагоджено тісну співпрацю з обласною радою підприємців, основним завданням якої є сприяння в налагодженні та створенні дієвого механізму взаємодії суб'єктів господарювання, громадських організацій підприємців, об'єднань підприємців, облдержадміністрації, органів місцевого самоврядування на засадах партнерства і відкритості.

Так, члени обласної ради підприємців взяли участь у:

робочій зустрічі з директором департаменту економічного розвитку і торгівлі облдержадміністрації, на якій були обговорені питання плану роботи обласної ради підприємців на 2018 рік, щодо перспектив і напрямків співпраці бізнесу та влади тощо;

засіданні обласної ради підприємців, під час якого директор департаменту економічного розвитку і торгівлі облдержадміністрації проінформувала про заходи щодо підтримки суб'єктів малого і середнього бізнесу в області;

форумі "Український індустріальний день": промисловість Кіровоградщини – потенціал та перспективи розвитку", який відбувся 07 червня 2018 року;

урочистих заходах з нагоди Дня підприємця;

інформаційному дні, який проведено за сприяння облдержадміністрації Національним контактним пунктом у рамках реалізації проекту "Горизонт 2020", на тему: "Можливості та виклики проектної діяльності для розвитку малого та середнього бізнесу".

На веб-сайті департаменту економічного розвитку і торгівлі облдержадміністрації (<http://ekonomika.kr-admin.gov.ua>) створено рубрику "Обласна рада підприємців", у якій розміщено актуальну інформацію, що стосується підприємництва.

З метою популяризації позитивних прикладів і досвіду успішних підприємців щорічно в області проводяться урочисті заходи з відзначення Дня підприємця, у рамках якого кращі підприємці області нагороджуються відзнаками обласної ради та обласної державної адміністрації.

Стан та основні завдання щодо сприяння розвитку малого бізнесу в області розглянуто на щотижневій апаратній нараді голови облдержадміністрації 21 травня 2018 року, за результатами якого видано розпорядження голови облдержадміністрації від 31 травня 2018 року № 400-р "Про стан та основні завдання з виконання повноважень щодо сприяння малого бізнесу в області".

На виконання завдань Програми щодо поліпшення підприємницького середовища в області проведено роботу щодо дерегуляції підприємницької діяльності.

Протягом 2016-2018 років забезпечено координацію роботи райдержадміністрацій, міськвиконкомів, новостворених об'єднаних територіальних громад (далі – ОТГ) щодо поліпшення якості надання адміністративних послуг.

Основні завдання для райдержадміністрацій, міськвиконкомів, ОТГ та суб'єктів надання адміністративних послуг, визначено розпорядженням голови облдержадміністрації від 23 серпня 2017 року №414-р "Про забезпечення ефективної роботи центрів надання адміністративних послуг".

На даний час в області діють:

25 центрів надання адміністративних послуг (далі - ЦНАП) у всіх районах і містах обласного значення. Роботу ЦНАПів забезпечують 72 адміністратори, у т. ч. у містах обласного значення - 28 адміністраторів. Через ЦНАПи, які

утворені райдержадміністраціями, міськими радами міст обласного значення, надається у середньому 160 видів адміністративних послуг;

центр надання адміністративних та соціальних послуг Соколівської сільської об'єднаної територіальної громади (Кіровоградський район), який відкрито 25 квітня 2018 року. У ЦНАПі забезпечено надання 92 адміністративних послуг (у т. ч. - соціальних). Для облаштування ЦНАПу громадою за власні кошти місцевого бюджету у сумі 3,5 млн. грн. придбано приміщення загальною площею 360 кв. м. та закуплено оргтехніку і меблі.

У 2016 році через ЦНАПи області надано майже 198 тисяч адміністративних послуг. У 2017 році - 232 тисячі адміністративних послуг. У 2018 році – понад 210 тисяч адміністративних послуг (за попередніми даними).

З метою оцінювання стану відповідності ЦНАПів області вимогам Закону України "Про адміністративні послуги" облдержадміністрація здійснює:

щоквартальний моніторинг діяльності ЦНАПів, результати якого направляються Мінеконрозвитку України;

перевірку якості обслуговування адміністраторами ЦНАПів суб'єктів звернень у рамках проекту обласного контактного центру "Таємний покупець". Зауваження до якості обслуговування суб'єктів звернень адміністраторами ЦНАПів направляються головам райдержадміністрацій, міським головам для недопущення їх у подальшій роботі.

Забезпечено впровадження реформи децентралізації надання адміністративних послуг:

з 01 травня 2016 року - райдержадміністрації, міськвиконками міст обласного значення здійснюють повноваження з державної реєстрації бізнесу та речових прав на нерухоме майно, для чого створили органи реєстрації та призначили державних реєстраторів. Крім того, здійснюють повноваження з державної реєстрації бізнесу та речових прав на нерухоме майно 41 орган місцевого самоврядування, для чого прийняли відповідні рішення та створили органи реєстрації, а також 4 акредитовані суб'єкти державної реєстрації;

з 04 квітня 2016 року – 366 органів місцевого самоврядування забезпечують виконання повноважень з реєстрації місця проживання та зняття з реєстрації місця проживання, у тому числі 16 ОТГ.

Усі суб'єкти надання адміністративних послуг підключені до Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців та

Державного реєстру речових прав на нерухоме майно з метою отримання відомостей з них виключно в електронній формі.

З метою підвищення якості обслуговування населення райдержадміністраціями, виконавчими комітетами міських рад міст обласного значення та Соколівською сільською об'єднаною територіальною громадою вживаються заходи щодо вдосконалення роботи ЦНАПів.

З 2017 року виконавчим комітетом міської ради міста Кропивницького реалізується проект щодо забезпечення функціонування ЦНАПу міста Кропивницького у форматі "Прозорий офіс".

Відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 28 березня 2018 року №181-р частка співфінансування вищезазначеного проекту за рахунок субвенції з державного бюджету складає 18 млн. грн. На даний час підрядною організацією ведуться будівельні роботи із реконструкції будівлі по вулиці Архітектора Паученка, 41/26.

У ЦНАПі Олександрійської міської ради впроваджено систему електронного керування чергою; надаються адміністративні послуги з оформлення паспорта громадянина України для виїзду за кордон; забезпечено підключення до Державного земельного кадастру для отримання виписок, витягів, довідок при наданні адміністративних послуг.

25 січня 2018 року Добровеличківською райдержадміністрацією та Добровеличківською селищною радою прийнято рішення про створення об'єднаного Добровеличківського селищно-районного центру надання адміністративних послуг. Для проведення капітального ремонту приміщення площею 124 кв. м та оснащення його комп'ютерною технікою і меблями з районного бюджету виділено кошти у сумі 156 тис. грн. Відкрито ЦНАП 23 березня 2018 року.

Одним із пріоритетів роботи облдержадміністрації є розбудова мережі ЦНАПів в об'єднаних територіальних громадах (далі – ОТГ). Зокрема, ОТГ приймали участь у першому та другому раундах відбору учасників Фази Впровадження напряму з покращення якості надання адміністративних послуг для населення Програми "U-LEAD з Європою".

Так, у першому раунді відбору учасників Фази впровадження Програми "U-LEAD з Європою", пройшли відбір проекти Соколівської сільської ОТГ (Кіровоградський район) та Світловодської міської ради. У другому раунді конкурсного відбору - пройшли відбір проекти Тишківської, Помічнянської (Добровеличківський район) та Бобринецької ОТГ.

Протягом 2016-2018 років проведено низку навчальних семінарів для адміністраторів ЦНАПів, зокрема:

облдержадміністрацією спільно з Центром політико-правових реформ (м. Київ), Центром досліджень місцевого самоврядування (м. Львів) проведено два семінари-тренінги "Діяльність ЦНАП як інтегрованого офісу та децентралізація повноважень з надання адміністративних послуг";

у рамках спільного проекту Асоціації центрів надання адміністративних послуг та програми "U-LEAD з Європою" представники органів місцевого самоврядування області взяли участь в одноденному інформаційному візиті до ЦНАПу Соколівської сільської ОТГ з метою ознайомлення з хорошими практиками створення та функціонування ЦНАПів та з Програмою "U-LEAD з Європою".

Для поліпшення матеріально-технічного і фінансового забезпечення ЦНАПів облдержадміністрацією рекомендовано райдержадміністраціям та міськвиконкомам розробити та затвердити відповідними радами Програми підтримки впровадження реформи децентралізації надання адміністративних послуг.

На матеріально-технічне забезпечення ЦНАПів за рахунок коштів місцевих бюджетів спрямовано: у 2016 році - 0,85 млн. грн., у 2017 році - понад 1,5 млн. грн., у 2018 році – передбачено понад 1,2 млн. грн.

Проведено роботу з впровадження надання адміністративних послуг в електронному вигляді. Забезпечено надання в електронній формі адміністративні послуги, суб'єктом надання яких є:

органи соціального захисту населення райдержадміністрацій та виконавчих комітетів міст обласного значення, а саме: "Призначення субсидій для відшкодування витрат для оплати житлово-комунальних послуг, придбання скрапленого газу, рідкого та твердого пічного побутового палива" та "Призначення допомоги при народженні дитини";

департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації – "Реєстрація декларації про відходи".

На даний час проводиться робота щодо впровадження надання в електронному вигляді адміністративних послуг у сфері зовнішньоекономічної діяльності.

З метою створення комфортних умов для платників податків на базі Державної фіскальної служби у Кіровоградській області працює 22 Центра обслуговування платників.

Забезпечено сприяння у реформуванні Регіонального сервісного центру МВС 3541. На реконструкцію адміністративного приміщення сервісного центру, який працює за принципом "Прозорий офіс", за поданням облдержадміністрації, виділено кошти з обласного бюджету у сумі 999,9 тис. грн.

Регіональним, 1 мобільним та 4 територіальними (Кропивницьким, Олександрійським, Маловисківським, Блоговіщенським) сервісними центрами МВС надаються 18 адміністративних послуг Міністерства внутрішніх справ України (реєстрація, перереєстрація транспортних засобів, видача посвідчень водія, надання довідок про відсутність судимості та інші).

Стан впровадження реформи адміністративних послуг розглянуто на засіданнях колегії облдержадміністрації та на робочих нарадах в облдержадміністрації.

Впровадження реформи у сфері надання адміністративних послуг дало можливість суб'єктам звернення:

отримувати в одному місці понад 160 видів адміністративних послуг;

зменшити затрати часу на отримання адміністративної послуги (декларація відповідності матеріально-технічної бази суб'єкта господарювання вимогам законодавства – з 30 до 10 днів; державна реєстрація юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців – з 3-х до 1-го дня);

зменшити витрати коштів на отримання адміністративних послуг за рахунок скасування справляння реєстраційного збору за проведення державної реєстрації юридичної особи (реєстраційний збір становив 170 грн.) та фізичної особи-підприємця (становив – 17 грн.).

Для виконання завдань Програми в частині надання фінансово-кредитної підтримки суб'єктам малого і середнього бізнесу вжито наступні заходи.

Протягом 2016-2018 років з місцевих бюджетів на фінансування видатків з підтримки підприємництва спрямовано майже 4,6 млн. грн.

В області діє механізм пільгового кредитування підприємницьких бізнес-проектів. Завдяки цьому, через Регіональний фонд підтримки підприємництва в

області (далі – РФПП), регіональний фонд підтримки підприємництва в Олександрійському районі та міський фонд підтримки підприємництва м. Олександрії, суб'єктам малого бізнесу протягом 2016-2018 років для реалізації інвестиційних бізнес-проектів надано фінансову підтримку у сумі майже 3,8 млн. грн. (у т.ч. 2,3 млн. грн. - кошти обласного бюджету, 0,75 млн. грн. - кошти місцевих бюджетів).

На конкурсних засадах було відібрано та профінансовано 16 бізнес-проектів. У результаті їх впровадження створено 21 робоче місце.

Зокрема, серед суб'єктів підприємництва, які отримали фінансову допомогу на впровадження бізнес-проектів через РФПП:

ФО-П Чалапчій О.О. (учасник АТО, Благовіщинський р-н) – "Забезпечення котельно-пічним паливом опалювальних котелень комунальної, соціальної сфери, населення";

ПП "ГідроАвтоматизація " (м. Кропивницький) – "Організація серійного виробництва мікропроцесорних контролерів захисту і управління промисловими електродвигунами Logic Drive";

ТОВ "Імекс-ЛТД" (м. Кропивницький) - "Модернізація післядрукарських технологічних процесів виготовлення книжкової продукції";

СТ "Долина - С" (Долинський район) - "Створення соціальної їдальні з виробництвом хліба";

ПП "Лікарня святого Луки" (м. Кропивницький) – "Підвищення якості надання медичних послуг з діагностики та лікування методами бронхоскопічних, гастроскопічних та ректальних досліджень";

Добровеличківське РСТ (сmt Добровеличківка) – "Забезпечення віддалених мало населених пунктів продовольчими товарами першої необхідності та побутової хімії із застосуванням автолавки".

Через міський фонд підтримки підприємництва в м. Олександрії - за рахунок коштів міського бюджету частково профінансовано бізнес-проект: "Ремонт і технічне обслуговування обладнання, електромонтажні та будівельно-монтажні роботи" (директор підприємства учасник АТО).

Забезпечено виконання вимог Закону України "Про державну допомогу суб'єктам господарювання". Антимонопольному комітету України направлено інформацію про незначну державну допомогу, надану у 2017 році, яка здійснюється у рамках Регіональної програми розвитку малого і середнього підприємництва у Кіровоградській області на 2016 -2018 роки.

Фермерським господарствам області для компенсації відсоткових ставок по банківських кредитах з державного бюджету надано майже 18,5 млн. грн. На 2018 рік у державному бюджеті на ці цілі Кіровоградській області передбачені кошти у сумі 4,1 млн. грн.

За рахунок коштів міжнародної технічної допомоги, у рамках реалізації проекту ЄС/ПРООН "Місцевий розвиток, орієнтований на громаду - III" 3 сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи Знам'янського та Новомиргородського районів загалом отримали 891,8 тис. грн. фінансової підтримки, у тому числі кошти Проекту – 661,6 тис. грн., придбали необхідну сільськогосподарську техніку та організували надання послуг своїм клієнтам.

За рахунок коштів Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття – надається фінансова підтримка для започаткування власної справи безробітними та компенсування витрат за працевлаштування безробітних.

Протягом 2016-2017 років та січня – вересня 2018 року:

започаткували власну справу 241 безробітний (після отримання одноразової виплати по безробіттю у сумі понад 4,5 млн. грн.);

суб'єктам підприємництва компенсовані витрати за працевлаштування 554 зареєстрованих безробітних на нові робочі місця, згідно із Законом України "Про зайнятість населення".

Льотна академія Національного авіаційного університету у 2018 році реалізує проект "Україна-Норвегія" "Перепідготовка і соціальна адаптація військовослужбовців та членів їх сімей в Україні". Учасники проекту проходять безкоштовне тримісячне навчання за спеціальністю "Безпека підприємницької діяльності".

На даний час завершилось навчання 7 групи слухачів проекту "Україна-Норвегія" по спеціальності "Безпека підприємницької діяльності". У вересні 2018 року розпочалося навчання 8 групи слухачів проекту "Україна-Норвегія".

Для виконання завдань Програми в частині інвестиційної, ресурсної та інформаційної підтримки, підвищення конкурентоспроможності малого і середнього бізнесу, просування товарів (робіт, послуг) на внутрішній і зовнішній ринки проведено наступну роботу.

Вжито ряд організаційних заходів щодо інвестиційної підтримки суб'єктів господарської діяльності, залучення іноземних інвестицій в економіку області, популяризації та презентації потенціалу малого і середнього бізнесу.

Область презентовано (потенціал, комерційні та інвестиційні пропозиції підприємств і організацій області) широкому колу представників дипломатичних установ іноземних держав, акредитованих в Україні, іноземних регіонів-партнерів під час їх візиту на Кіровоградщину та у рамках проведення щорічної Міжнародної агропромислової виставки "AgroExpo", Міжнародного інвестиційного форуму "Central Ukrainian", Муніципального інвестиційного форуму "TIME to INVEST!".

У рамках прийомів офіційних делегацій за участі керівництва облдержадміністрації обговорені питання двостороннього співробітництва області з адміністративно-територіальними одиницями та суб'єктами підприємницької діяльності іноземних країн, зокрема: у сфері сільського господарства, добувної промисловості, досягнуто домовленостей щодо подальшого поглиблення, зміцнення і розширення економічного, науково-технічного та гуманітарно-культурного співробітництва; відкрито Українсько-Канадський центр на базі Центрально-українського національного технічного університету та Інформаційний центр ЄС при Центральноукраїнському державному педагогічному університеті імені Володимира Винниченка.

Потенціал підприємств Кіровоградщини у сфері індустріального розвитку, налагодження діалогу із владою та визначення можливості співпраці з європейськими партнерами презентовано під час регіонального форуму "Український індустріальний день": промисловість Кіровоградщини – потенціал та перспективи розвитку", який відбувся 07 червня 2018 року.

На базі Кіровоградської регіональної торгово-промислової палати:

створено Центр підтримки експорту. Метою роботи Центру є комплексний підхід в роботі малого та середнього бізнесу на міжнародній арені, починаючи з аналізу готовності підприємства до експорту, пошуку партнерів за кордоном, інформування про проведення ділових заходів на міжнародному рівні, митного оформлення, підтвердження ділової репутації українського підприємства перед іноземними контрагентами;

з 2017 року працює Центр підтримки бізнесу, який створено у рамках Грантової ініціативи EU4Business за підтримки Європейського Союзу та ЄБРР в Україні. У Центрі проведено ряд семінарів та конференцій для малого і середнього бізнесу із залученням національних, міжнародних експертів, зокрема:

навчально-практична конференція "Економічний ефект та соціальна значимість об'єднань фермерських господарств";

тренінги "Практикум з експорту та документарні операції", "Енергоефективність у промисловості";

бізнес-семінар "Модель сталого розвитку для компаній в агросекторі";

бізнес-зустріч керівників малих та середніх підприємств з провідним банкіром ЄБРР. Під час зустрічі проведено ознайомлення з можливостями фінансування, які надає ЄБРР для малих та середніх підприємств;

бізнес-семінар "Розвиток регіонального співробітництва між Ізраїлем та Україною в аграрній галузі";

зустріч представників бізнесу з делегацією Посольства Аргентинської Республіки в Україні, під час якої обговорили питання розвитку торговельно-економічних відносин з Аргентинською Республікою на регіональному рівні.

У рамках Рамкової програми ЄС з досліджень та інновацій "Горизонт 2020" на базі Центральноукраїнського національного технічного університету працює національний контактний пункт за напрямком "Малі та середні підприємства", який допомагає в написанні проектних заявок, пошуку партнерів та реєстрації на міжнародних платформах.

Так, за сприяння облдержадміністрації, національним контактним пунктом проведено інформаційний день "Можливості та виклики проектної діяльності для розвитку малого та середнього бізнесу регіону". В заході прийняли участь представники Кіровоградської регіональної торгово-промислової палати, ЄБРР, суб'єкти малого та середнього бізнесу, Центр підтримки бізнесу тощо.

Суб'єкти малого та середнього бізнесу ознайомились із програмою ЄС "Конкурентоспроможність підприємств малого і середнього бізнесу (COSME) – "SME Instrument", COSME Програма та EEN відкривають нові можливості для підтримки інновацій та розвитку МСП", яку презентувала координатор Консорціуму EEN-Ukraine.

З січня 2018 року працює Агенція регіонального розвитку Кіровоградської області. Одним із напрямків її діяльності є залучення інвестицій у розвиток регіону, діалог з інвесторами та іншими зацікавленими сторонами.

Олександрійською міською радою 27 лютого 2018 року прийнято рішення про створення Індустріального парку "Олександрія" та затверджено його концепцію. Під Індустріальний парк відведено 4 земельні ділянки загальною площею 24,2 га. На території планується розмістити підприємства з виробництва автозапчастин та комплектуючих виробів для сільськогосподарської техніки, електричного устаткування, меблів, харчових

продуктів, текстильного виробництва тощо. Індустріальний парк "Олександрія" включено до Реєстру Індустріальних (промислових) парків.

В області зареєстровано 164 об'єкти інфраструктури підтримки підприємництва, з них - 3 фонди підтримки підприємництва, які створені за участі органів місцевого самоврядування: Регіональний фонд підтримки підприємництва в області, міський фонд підтримки підприємництва в м. Олександрії, регіональний фонд підтримки підприємництва в Олександрійському районі. Основними напрямками діяльності фондів є надання фінансової та інформаційно-консультаційної підтримки суб'єктам малого та середнього підприємництва.

У рамках виконання завдань Програми в частині підвищення конкурентоспроможності малого і середнього бізнесу, просування товарів (робіт, послуг) на внутрішній і зовнішній ринки підприємці залучалися до участі у виставково-ярмаркових заходах, у тому числі міжнародних, інших заходах щодо підтримки місцевого товаровиробника. |

На Міжнародній агропромисловій виставці "АгроЕкспо" були представлені місцеві товаровиробники ПАТ "Ельворті", ПАТ "Гідросила", ТОВ НВО "Етал", ТОВ "Завод "Автоштамп", ТОВ "Лізава", ПП "Соєвий вік", ТОВ "УкрАгроКом" та інші. Від районів та міст Кіровоградської області приймали участь понад 60 підприємств. Під час участі у зазначених заходах підприємці мали можливість заключити угоди, налагодити ділові стосунки з потенційними інвесторами, реалізувати свою продукцію більшому колу потенційних споживачів.

Традиційно, у рамках виставки проведено "Покровський ярмарок" з міні-експозиціями, конкурсами, частуваннями, виступами творчих колективів та товарами майстрів декоративно-ужиткового мистецтва. Понад 500 товаровиробників області стали його учасниками та презентували свій потенціал.

Суб'єкти підприємництва залучались до участі у заходах з популяризації туристичного потенціалу та народних промислів, таких як:

Львівський Міжнародний форум індустрії туризму та гостинності, у рамках якого відбулась XVII Міжнародна виставка-ярмарок "ТурЕКСПО" (м. Львів);

Міжрегіональна виставка-турсалон "Відпочивайте на Полтавщині" (м. Полтава);

VI Центрально-Український музейно-туристичний фестиваль та у його рамках міжрегіональна туристична виставка "Кіровоградщина запрошує – 2018". Серед учасників представники туристичних підприємств області, Льотної академії Національного авіаційного університету, обласного осередку спілки

сприяння розвитку сільського зеленого туризму в Україні, господарі "зелених" садиб та майстри декоративно - ужиткового мистецтва;

виставка-презентація "Сувеніри Кіровоградщини", у якій безкоштовно прийняли участь майже 40 місцевих виробників художньої та сувенірної продукції, у рамках виставки пройшло засідання "круглого столу" з майстрами декоративно-ужиткового та образотворчого мистецтва;

Запорізький туристичний фестиваль - ярмарка "Запоріжжя – місце щастя".

Серед 100 кращих садиб сільського "зеленого туризму" в Україні були відзначені 5 садиб Кіровоградської області: "Кантрі клуб" (Петрівський район), "На гачок" (Кіровоградський район), "Вараждин", "У Світлани" (Олександрійський район), "Бджілка" (Новоукраїнський район).

В області діють понад 40 "зелених" садиб, які щороку задовольняють потреби у відпочинку для майже 7 тисяч туристів.

Продовжувалася робота за напрямком ресурсної та інформаційної підтримки суб'єктів підприємництва.

В області за підтримки облдержадміністрації проводились різноманітні заходи, зокрема:

навчальні семінари, семінар-практикуми "Вихід на закордонні ринки. Експортуємо правильно! Алгоритм дій щодо перевірки закордонного контрагента, аналіз та прорахунок ризиків в міжнародній торгівлі" тощо, які пройшли на базі Кіровоградської регіональної торгово-промислової палати;

презентація проекту "Національна платформа бізнес-взаємодії", що реалізується громадською організацією "Клуб Ділових Людей" за підтримки представництва Міжнародної організації з міграції та фінансової підтримки уряду об'єднаного Королівства Великої Британії та Північної Ірландії. Проект орієнтований на керівників, власників малого бізнесу і має на меті проведення для бізнесу навчальних та ділових заходів в напрямку обміну досвідом, співпраці з владою та міжнародними організаціями, реалізації проектів малого бізнесу;

семінар-зустріч "Україна-Канада: нові можливості зони вільної торгівлі", у рамках якої відбулась зустріч з виконавчим директором українського офісу Канадсько-української торгової палати Еммою Турос. Під час заходу, обговорено можливості отримання представниками бізнесу гірничодобувної, легкої та харчової промисловості області методичної, експертної та технічної допомоги від уряду Канади, у рамках Канадсько-українського проекту

підтримки торгівлі та інвестицій (CUTIS). За результатами зустрічі підписано Меморандум про співпрацю між КРТПП та Канадсько-українською торговою палатою;

семінар-зустріч з експертами Представництва Європейського Союзу в Україні для представників бізнесу в рамках інформаційної кампанії: "Будуймо Європу в Україні" з питання підвищення обізнаності українців щодо розвитку відносин між Україною та ЄС, зокрема про порядок подання заявок для отримання грантової допомоги за рахунок коштів ЄС;

бізнес-семінар з питань українсько-індійського торговельно-економічного співробітництва, який пройшов у рамках перебування в області делегації Посольства Республіки Індія в Україні на чолі з Надзвичайним і Повноважним Послом Республіки Індія в Україні Паном Манодж Кумар Бхарті;

презентація регіонального представництва Міжнародної торгової палати України (ICC UKRAINE). За результатами зустрічі підписано Угоду про співробітництво та координацію діяльності між Кіровоградською облдержадміністрацією та регіонального представництва Міжнародної торгової палати України (ICC UKRAINE).

В області створено постійно діючий центр компетенцій ProZorro, координатори якого допомагають у вирішенні проблемних питань, пов'язаних з проведенням процедур закупівлі, навчання, моніторингу закупівель, а також забезпечують якісний зворотній зв'язок для вдосконалення та розвитку електронної системи в цілому.

Представниками бізнесу області активно використовується система електронних закупівель ProZorro. За загальнодоступними даними модуля аналітики bi.prozorro.org за січень-вересень 2018 року у межах всієї України 2537 суб'єктів господарювання області взяли участь у 17776 тендерах, з них 2505 стали переможцями у 16529 тендерах по 16892 лотах. Поточна сума підписаних бізнесом договорів склала 5319,5 млн. грн.

Створено інвестиційний веб-портал області "Центральноукраїнський інвестиційний портал" (<http://invest.kr-admin.gov.ua>), на якому розміщена інформація про конкурентні переваги Кіровоградщини, її інвестиційний потенціал, а також перелік земельних ділянок та вільних виробничих площ, що пропонуються під реалізацію інвестиційних проектів.

Розповсюджується інвестиційний паспорт Кіровоградщини.

На офіційному сайті департаменту економічного розвитку і торгівлі облдержадміністрації:

розроблено і розміщено Каталог підприємств виробників Кіровоградської області;

розміщено базу даних грантодавців, перелік програм та конкурсів міжнародних фінансових організацій, пропозиції донорів щодо можливої участі у проектах (програмах) міжнародної технічної допомоги, у тому числі суб'єктів підприємництва.

На веб-сайті департаменту агропромислового розвитку облдержадміністрації:

створено рубрику "Розвиток сільських територій", де можна знайти необхідну інформацію про створення та діяльність фермерських господарств;

у рубриці "Програма розвитку АПК" розміщено інформацію про діючі програми фінансової підтримки агропромислового комплексу, які передбачені для підтримки суб'єктів господарювання агропромислового комплексу.

В області працює 3 дорадчі служби, які надають соціально спрямовані сільськогосподарські дорадчі послуги через проведення семінарів, демонстраційних показів та індивідуальних порад керівникам сільськогосподарських підприємств та сільському населенню відповідно до укладених договорів.

У рамках проведення широкої інформаційно-роз'яснювальної роботи в області здійснюється надання інформаційно-консультаційних послуг органами Пенсійного фонду, Державної фіскальної служби тощо. На веб - ресурсах розміщуються інформаційні матеріали, організуються виступи на радіо та телебаченні, проводяться прес-конференції, круглі столи, флеш – моби, надаються консультації та роз'яснення спеціалістів у телефонному режимі.

Через обласні та районні ЗМІ, Інтернет ресурси, телевізійні сюжети розповсюджується актуальна для підприємництва інформація, публікуються статті, зокрема: "Від безробітного до підприємця", "Бізнес хоче змін", "Круглий стіл з підприємцями" тощо.

Звіти про стан виконання регіональної програми розвитку малого та середнього підприємництва у Кіровоградській області на 2016-2018 роки щокварталу розміщувались на офіційних сайтах облдержадміністрації, департаменту економічного розвитку і торгівлі облдержадміністрації, сайті "Кіровоградщина бізнесова", надавались Кіровоградській обласній раді.

Висновки:

Місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, територіальними органами міністерств і відомств України в

області за безпосередньої участі громадських організацій підприємців забезпечено вжиття необхідних заходів щодо організації виконання регіональної програми розвитку малого і середнього підприємництва у Кіровоградській області на 2016-2018 роки.

Кошти, отримані з усіх джерел фінансування, використані за призначенням.

Комплекс заходів, передбачених Програмою щодо підтримки підприємництва, мав позитивний вплив на розвиток малого і середнього підприємництва.

Малий і середній бізнес області, становить основу підприємництва (майже 99,9% від усіх підприємств),

У сфері малого і середнього підприємництва області зайнято 124 тис. осіб, або майже 97% від загальної кількості зайнятих працівників в області.

Суб'єктами малого та середнього підприємництва (без урахування ФО-П) забезпечується понад 90 % обсягу реалізованої продукції (робіт, послуг) від загальнообласного обсягу реалізації.

Від діяльності суб'єктів малого та середнього підприємництва (у т.ч. ФО-Пів) у 2017 році надійшло до бюджетів усіх рівнів понад 7,5 млрд. грн.

Розширено інфраструктуру підтримки підприємництва:

у рамках Грантової ініціативи EU4Business за підтримки Європейського Союзу та ЄБРР в Україні створено Центр підтримки бізнесу, який працює на базі Кіровоградської регіональної торгово-промислової палати;

створено Агенцію регіонального розвитку Кіровоградської області;

на базі Центральноукраїнського національного технічного університету працює національний контактний пункт за напрямком "Малі та середні підприємства" у рамках Рамкової програми ЄС з досліджень та інновацій "Горизонт 2020".

Пропозиції:

1. Звіт про стан виконання регіональної програми розвитку малого і середнього підприємництва у Кіровоградській області на 2016-2018 роки взяти до відома.

2. Визнати такими, що втрачають чинність з 01 січня 2019 року, рішення обласної ради:

від 25 березня 2016 року №42 "Про регіональну програму розвитку малого та середнього підприємництва у Кіровоградській області на 2016-2018 роки";

від 08 червня 2018 року №486 "Про зміни до регіональної програми розвитку малого та середнього підприємництва у Кіровоградській області на 2016-2018 роки".

**Директор департаменту економічного
розвитку і торгівлі облдержадміністрації**

Н. РАХУБА